

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

242. szám.

Pest, december 23. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Rezsicza, álladalmi vas- és mügyár, f. hó 16-án, Dóda, császári századostal, 2 század oláh-határőrrel s több ezernyi oláh néptömeggel megtámadtatott. A vasgyár milliókat érő vagyona az állománynak, s ezért a rezsiczai derék nemzetőrök, s a gyárnak minden munkásai, s valamint szinte az eroviczai nemzetőrök a hazának köszönetét érdemlék ki, midőn hősiességükkel, a rablók tervét meghúsították, őket vissza és szétverék, s így az állomány vagyont s vele saját keresetmódjukat is biztosíták.

Pest, december 23.

Terjed már híre, és szétmegy az egész országban, milly vitézséget tanúsított felső dunai sergünk, a harc megindulának első napjaiban.

A félnépek és ros akaratúak néhány nap előtt is azt számlálgatták, mennyi idő alatt jöhet Windischgrätz Pestre.

Ma minden másképen van. A közönség lelkében a bizodalomnak, melly gyökere keletkezett. Most már meg van mutatva a világnak, hogy azon fenhéjazó szavak, mellyeket a szószéken annyiszor emondatunk hallottunk: hogy mi magunkat meg nem adjuk, hogy magunkat az utolsó csep vérig ótalmazandjuk, valósulást nyernek künn a síkon is, hol isten a szabadság ügyeit eldönteni rendelé.

Az osztrák schwarzgelb lapok Europa fülét egészen eltompíták, annyira becsméreltek minket. Azt mondták, hogy haszontalan, s megromlott népfaj vagyunk, teljesen alkalmatlanok arra, hogy Europa szélén a civilizatio épületének szegletkövét képviseljük.

Azt hazudták Európának, hogy a civilizatio s az alkotmányos szabadság ügyének az áll érdekében, ha a horvát mozgalom pártolatik.

Mennyit beszéltek a vitéz horvátokról. Jellasics közönségesen csak a tapferé bán név alatt emlitetett. Pedig hol van ezen politikai kalandor katonái paprka Jancsinak csak egy vitéz tette.

Talán az, hogy Pákozdt mellett harmincznyolcz-ezer emberével, a mi tizenötezernyi sergünk elől piszkosan megszökött.

Azok a híres vitézségű horvátok, kik Roth vezéreltek alatt felkelt népünk előtt lerakták fegyverüket?

És még is Europa előtt ezen emberek úgy rajzolatnak le, mint a szabadság új aostolai, mint olyanok, kik democratikus mozgalmaikkal a magyar aristocratismust akarják megdöntni.

De reméljük Európának el végre leendő annyi belátása, hogy megkülönböztesse, melly kitta a democrata part.

Mert Európának csak a democratia van érdekében. Europa a nemzetiségekre nem sokat ad

A legutóbbi események biztosíthatnak minket arról, hogy Európának lesz ideje és alkalma minket megismerni.

A vitézséget és hősiességet az ellenében is kell becsülni. Ezt nem lehet megtagadni, s ezért bár mi alakban mondják el az osztrák lapok a legutolsó napok történeteit a világnak az igazság, ha tényeken alapul, könnyebben kitöri magát, s mindenkinek ismeretébe jut, mint mikor azt csak combinatiokból lehet feltalálhatni.

Pest nyugott, megelégedett, s biztosan várja az eseményeket.

És van is oka rá. Minden ember így gondolkozik, ha N.-Szombatonál 1700 emberünk az ellenséget mind addig fenntartóztatható, míg sergünk többi része visszavonulási mozdulataikban célhoz jutottak, kérdjük, mit remélhetünk akkor, ha majd a két ellenfél számszerinti erőben körülbelül egyenlő lesz. Például, ha a 15,000 ellenében nem 1700, hanem annak megfelelő magyar erőnk lesz szembe állítva?

Nem jogosan ígérhetünk é magunknak győzedelmet, midőn ügyeink mellett illy hősokeket látunk. Jellasics háromszorannyi sergével megfutott előlünk. A 6000 nehézlövességet karcsu huszáraink aránylag parányi csapata egy állomásra kergette.

Nagyszombatnál a magyar névre olly dicsőség szállott, minőre példát Európában, az utóbbi francia harcok óta hasztalan kereszünk.

Illyen erővel kétkednénk mi győzedelmünkben.

Kétkedni most undok szentségtörés volna a Nagyszombat falai alatt elhunyt hősoke pora ellenében.

És mi azt hisszük, hogy 18-20 bataillon régi sorozatú katonáink csak úgy, mint honvéd zászlóaljaink bár mellyike is, hasonló körülményekben úgy viseli magát, mint az eddig Ernő nevet viselő zászlóalj.

Ime a 26-dik számú honvéd bataillon, melly Schwehat alatt lötte ki, (ha még ki is lötte) először fegyverét; ezen bataillon ott állott az Ernők mellett.

Ime Kassánál egy másik honvéd zászlóalj, meztőláb s akkor még csak kassákkal fegyverezve, hidg nyugalommal állotta ki az ellenség kemény ágyuzását.

Hogy tömegben kiállított földműveseink el futnak a győzelem előtt, ez okos embert meg nem lep.

Ugyan kérdjük szívesen, ha Ausztriába rendeznénk katonáinkat, vajjon nem futnának meg a sógorok?

Eszök nélkül futnának meg.

Sőt valóságban sem isten, sem ember rábeszélése sem vihetné őket csak annyira is, hogy felkeljenek.

Pest dec. 23.

A napokban egy este ülés volt a képviselők házában. A nemzeti kormány elnöke jelentést tőn a legutóbbi napok történetéről.

És egyszerre a többi között magasra emelvé hangját, hogy az a közönség lelkét a lapjában reszketté meg. Azt monda: Innentul megvárja, hogy a papság hazafiai kötelességének híveiben fog megfelelni, s igyekezzon fog befolyásával oda munkálni, hogy a nép ügyünk igazságáról ez uton is folytonosan és naponként újabb és újabb felvilágosítást szerezve a csábítók hazugságai, és ámitásai czélt ne érthessenek.

E szavakat Kossuth prophetai nagyságban monda. A terem és karzat elragadtatásának közepette.

És ivaknak fel kell rázni fagyos álmaikból azon testületet, melly egy részről annyi jóles egyént, de egyszersmind annyi háládatlan s önző lelkeket is foglal magában.

Az egyháziaknak hivatása a világ mostani állásában nagyszerű.

A kormányokat pedig, ha meg akarjuk ítélni, gyakran utra vezet az is, ha tekintjük, miként fogja fel a kormány az egyházi ügyeket.

Kossuth kimondta azt, miként érti ő a szavát: papság. Midőn kijelenté, hogy mit vár e tesztől.

Az előbbeni kormányról szólva, napfény világosságban tőnik elő, hogy az az egyház tagjaitól csak annyit kívánt, hogy a pap imádkozzék. Fényes bizonyossága ennek Hám János kinevezése, melly épen azon kaptára van ütve, mint másomű kinevezések, mint például midőn Bathányi Erdély sorsát Vaira, a magyar hadsereg vezérletét Mógára bizta.

Ezek mind egy hurok pendülő, sem hideg, sem meleg madarak. Ollyanok, kiknek kezében a nemzet ügyei bizonyosan elvesznek.

Vai ollyan, mint a lassu víz, melly partot mos. Mőga jámbor katona, Hám János capuczius pri-más.

Illyen embereket neveztek ki hajdanában a legfontosabb helyekre.

Illyen emberek, ha akarnának is tenni valamit, nem tudnak, nem értenek hozzá. Forradalmi idősakban Hám János pri-nástól a lyféléket várni, minőt Kossuth ohajt, annyi mint, kívánni, hogy a szent János hogara a nap fénye mellett is ragyogjon.

Nem minden ember mindenre való.

Vai nem arra való volt, hogy E delyt megtartsa. Mőga nem arra való, hogy a magyar függetlenséget kivérja. . . . de mind ezeknél Hám János legkevésbé tennett arra, hogy ottyasmit tegyen, mit Kossuth vár a magyar papságtól.

Szerelmes levelek.

Első levél.

Madam!

Ma éjjel ő felségét megszóktatjuk. Il provero imperadore semmit sem gyanít, quique ugyancsak kézzelfoghatólag ámitjuk. Engedje kegyed ezen szóktetési alkalmat arra használnom, hogy forró szerelmemről tanubizonyságot tehessenek. A világ engem hidegnek, s azt mondja, hogy keblemből kibájt minden érzemény. Áhá! Pipits szívében még van annyi tűz, monnyivel egy országot lángba boríthatna. Kérem imádott Cibini, méltassa kocsimat, — mely mindjárt az ő felségök után fog menni — bájos társaságával. Je vous attendrais Madame maradek pour toujours votre P.

Második levél.

Mein lieber Rebelle!

A dolgok nagyon jól mennek; il ne se doute de rien. Egész biztosságban lehetünk, und wenn auch gyanitna is valamit que c'est que ça me fait. Már úgy is megszokta. Darum keine scrupeln feltétlen engedelmességet kívánok és követelek, ha csakugyan parancsaim teljesítésére önt kényszerítenem kellene. Mais vous êtes un bon garçon s főként ein lieber Kerls nem fog elmaradni ma este, quand je serais toute a vous.

Sofia.

Harmadik levél.

Signori!

A koronáról lemondott ön. Jól tette, nem is fejére való. Most én is lemondatni kívánom önt a házasságról, mert bizony férjemnek nevezni magát, még sokkal kevesebb joga van, mint a Jeruzsálemi királyi címhez. Lám a magyar nemzeti gyűlés még most is várna valamit önöktől vagy inkább tőlem, ha ön olyan tehetetlen nem volna. Corpo di santa Maria. Már tovább ki nem állom. Önnek kedves bécsi népe die hohe Li-guoriameria névvel nevezett, mert egész életében át poszantitást tarték azon lépéseimért mellyet önel az oltár előtt tettem. Ijeségem vi-rég koronája elfolyadt szemlélet, hanemkál, hogy öntözgette volna s most ö másikk az igaz hitvány — koronától is megfoszta gyávasága. S így férfiatlansága miatt vesztém el mind két koronámat. Olaszhezem forró égővének vérembe csepegtetett tűzét, illy jégverem mellett elhatárolni látni. Per deos immortales: ez nem tarthat tovább is így. Sauve qui se peut. Három héti választást hagyok arra, akarja e ön há magyar népe utolsó reményének teljesítésbe menelére a magáét megteenni vagy nem? Ha igen, úgy áll a béke köztünk, hanem akkor la guerra s biztosítom, hogy ez utolsó esetben fogok kapni szövetségeseket.

Anna.

Negyedik levél.

Mon ami!

Sofia főhercege asszony jelenleg különböző benyomások alatt áll, ezért nekem szüntelen előteremben kell lenni, nehogy megzavartassék, következőleg bár milly édesen emlékszem is, azon éjji utazásra, melly alatt ön, kocsijában a világnak ön iránti véleményét oly nyomós és fontos

akkal csáfola meg — újabb kívánatának most nem engedhetek. Adieu mon cher ép; en most érkezik a bán, ich mus auf meinen post einnehmen. Pah. Cib.

* * *

Ezen négy levelek elseje mint kivethető, a Schönbrunni szökés estéjén iratott németül. A második alkalmasint Inspruki levél, s az eredeti francia. A harmadik pedig a legkorábbi napokból való, olasz nyelvű, a negyedik végre viszonyban látszik lenni a másodikkal.

Ennyit tájékozásul.

Csernátóni.

Erdély sorsa, eleste után.

VII.

Pest, dec. 23.

A Közlöny tegnapi számában áll egy új kiadásu historia, Erdély árulása és gyávaság általi elvesztéséről.

A szerkesztő helyesen jegyzi meg, csillag alatt, hogy Erdély eleste teljességgel nem olly elkoptatott tárgy, mint némellyek hiszik.

Oh, teljességgel nem! Még sokáig fognak új meg új, érdekesnél érdekesebb adatok kerülni napfényre a titok rejtekéből. Sokáig fogunk még beszélni e tárgyról, mert midőn a számadás napja itt leend, nem szabad a feledség mohának állani az Erdélyt elárulók és gyáván vesznihagyók nevei felett.

De térjünk a Közlöny tegnapi számához, s annak Erdélyt tárgyazó cikkéhez.

Annak fekete sorai közt a fehér sorokban, mi egy ki nem irt, de kiáltó tanúságot olvasunk, — olly formán, minő lehetett Vörösmarty meséjében a kóbor diák hasában megszólaló kakas, melly maga láthatlan, hangja azonban annál jobban hallható volt.

E tanúságot tehát most elmondjuk.

A hírlapok sorsa egy olvasás után elfeledtetés ugyan, azonban reméljük, hogy olvasóink közül, csak akad egy kettő, ki világosan emlékezni fog, hogy a Marcius Tizenötödike nagyon sok dolgot, mi azóta Erdélyben történt, előre szórul szóra megjósolt.

Többi közt ezerezer megmondta, hangosan ki-kialította, hogy azok is, kik füleiket szándékosan bedugták, meghallhassák, miszerint „Erdély Vaynak gyávasága, az aristocratiának részint télen-sége, részint reactionarius mozgalmi, az oláh népfajnak kormányunk által kellő figyelembe nem vett, s a maga-idejében le nem szított mozgalmi miatt, előbb utóbb el fog veszni, ha így s így, s így nem cselekszenek.“ Megmondottuk, hogy a katonaságnak más parancsnokokat, a dolgok vezetésére más biztost kell küldeni; s megmondunk ezer dolgot, mit ha újra ismételni akarnánk, a Marcius eddigi számaiból egy rakás cikket kellene újra kiirunk.

Akkori számtalanszor ismételt figyelmeztetéseinknek semmi legkisebb sikere nem lett, a kormány bizott Vay Miklós ő, vagy Dobsa barátunk szerint eó exellentijában, a Közlöny hidegen megírta, hogy esküszik Erdély az alkotmányra s az

azt tapadó király hűségére egyszerre, — minden maradt a régi kerékvágásban, és — Erdély elveszett...

Bizony szomorú triumphussa a Marcius Tizenötödike jóslótehetségének.

Nem is azért hozzuk ezt elő, mintha szerénytelentül azt kívánánk, hogy mihelyt a mi csekélységünk valamit mond, a kormány azonnal úgy intézkedjék. Távol legyem tőlünk illy arrogancia! Csak azt akartuk kimutatni, hogy többek közt például Erdély sorsa nem volt valami olly előre nem látható rejtély, mellyet a viszonyok figyelmes megtekintése, összevetése után elfogultalan szem észre ne vehetett volna.

És íme hova jutottunk? A Közlönynek hivatalos és kétséghozhatóan hitelességű hasábjain, hol egykor Vay Miklós és az erdélyi aristocrazia, s táblabírótság iránt a bizalom gerjesztőbb hírek valának olvashatók, — most világosan olvasható betűkkel áll, hogy Erdély nem a balsors kiszámíthatlan csapásai, nem a véletlen kegyetlen eljárása, hanem saját fiának s az illető Vay Miklósok és Baldaccinak részint gyávasága, részint kiszámított tervszerinti árulása miatt bukott el.

Igaz ez? Ugy kell lenni, miután a Közlönynek, a táblabírák ez elejétől fogva való szentírásának csalhatatlan hasábjain olvasható.

De hátha igaz — miért nem lehetett elhinni akkor, midőn mi szórul szóra megmondtuk, s midőn még nem lett volna késő megmenteni Erdélyt.

Miért? Megmondjuk.

Mert akkor olly kormány ült a statushajó vezetőinél, mellynek elég volt a királyi biztosok hivatalos értesítéseiből s a vármegyei bizalomszavazásokból itélni a haza állapotját; olly kormány, melly nehéz viharra fenyegető hullámok közt hajózáván, az optimismusnak (e minden tündérek legveszélyesebbikének) szavára elhítte, hogy a hullámok iszonyú tombolása csak vidám habreszkítés.

És itt a tanúság.

Vigyázzátok meg az embereket, kikre a haza sorsát bízátok, azon hazáét, melly közvetlenül a ti kezetekbe, kormány férfiak! tevő le mindent. Látjátok, Berzenczey azt mondja, ő nem számolhat a pénzről, mert az őrnagyok elköltötték; hátha az őrnagyok azt mondják, mi nem számolunk, mert a századosok elköltötték s így tovább, mi lesz belőle, ki számol a végre is oda lett pénzről?

Igy van ez nagyban a haza sorsával. Későn venni észre, hogy ez meg amaz része az ország-nak elveszett, annyi, mint semmi — sohajtni és szánni, bánni — asszonyok mestersége.

Ujra mondjuk — itt a tanúság.

Mostani kormányunk annyi erélyt fejt ki, mennyi embertől kitelik, Erdélyről, mennyire az előbbi kormány gyávasága után helyreállítólól lehetett, gondoskodott, Behmet vezérül s Vai visszahívásával, Beöthy, biztosul oda küldvén, — úgy, hogy tán illyes tanúságok s figyelmeztetésekre, mint a miénk, szüksége sincs; de mégis olly körülmények közt, minőkben annyi felől megtámadott drága hazánk most van, jobb illyesmit igen sokszor, mint igen kevésszer mondani meg, s mindaddig ismételni, mig foganatja lesz.

M. K.

Pest dec. 21.

Szerkesztő!

Őn igen is elfogja hinni, ha megsugom, hogy vannak még olyanok, kik azon boldog táblabírói hitben élnek, hogy a camarilla, ha győz — mi ugyan csak erős probléma — mindent a réginél hágy.

Őn igen is elfogja hinni, mondom, mert őn ismeri, tökéletesen ismeri a birkatermészetű táblabírói hitnek minden phrasisait.

Őnök lapja e kórság ellen — mert e megrogzított vak hiedelmet csakugyan kórságnak nevezhetni, az észnek minden fegyvereivel hathatósan küzdött; de nem lehet elégszer e tárgyat szőnyegre hozni, nem elégszer elmondani, hogy Magyarország létkérdése oly fordulatot von, miszerint vagy győznie, vagy tökéletesen buknia kell.

Igen vagy győzünk, vagy bukunk! közép ut nem marad. —

A camarilla gaz czinkosai a magyarnak, nemzetek sorából kiűrését célul tűzték ki magoknak, — hazánk feldarabolása, s így önállóságunk tökéletes megsemmisülése azon alap, melyre kedvencz eszméjüket, a gesamtmonarchiát, fektetni szándékoznak.

Reánk, a legyőzetés esetére, Galliczia gyász sorsa várakozik!

És gyalázat! még is találkoznak olyanok, kik nemzetünk lehető temetkezésén sem indulva, készek piszkos önérdékük megmentése reményében, magukat a szolgaság békóiba fűzetni, — kik hiszik, hogy velők, mivel kevésbé tetteles, vagy talán éppen semmi részt nem vesznek szabadsági mozgalminkban, gyöngédebben vagy plane cizirógatva bánandnak a nemzetbakók zsoldosai! —

Nem addig uraim!

Nyeréségünk, igaz, közös volt, és ha győzünk, mit erősen hiszem, közös is leendő, e honnak minden fiaival; de veszteségünk is nem egyet vagy kettőt, nem egyik vagy másik pártot, hanem a nemzet összeségét sújtandja.

Ne allassátok el önnön magatokat azon szerencsétlen ámitással, hogy semlegességtök által bűnösöket kevésbé veszélyeztetitek! — Önök leggyöngébb oldaluk az anyagiság, az önzés colossalis mértékben! És éppen kedves én-jöknek e legérzékenyebb részén támadandják meg önöket azok, kiknek nagy lelkűségükben (?) reményük horgonyját vetették! —

A földbirtok különbség nélkül, tulajdonosai egyéni vélemény árnyéklatára nézve, földzési alapul szolgáló, az urbériség vezett cseh és német grundherrek kárpótlásának, kik, mint minden nap egy jeles német szónok felhozta, éhes farkaskint lesik már e dicső pillanatot! A gesamtmonarchia adósságai törlesztésére nézve is, nem csekély rész inhürelve maradand, a majd magyar provincia földbirtokain. Adóról mitsem aggódjanak uraim! kik oly vérmes reményeket táplálnak a borzasztó néphajótörés esetére; arról a väterlich sorgende kormány bizonyára el nem feledkezik! —

Honunk, melyet a szabadság, függetlenség az anyagi jólét lehető legfőbb fokára emelné, ismét ki szivatyztató gyarmatául fogna lealacsonyítani a telhetlen Austriának, — földmívelése,

ipara, kereskedése megsemmisülendne, s az azokat üző néposztályok tönkre jutandnának. —

És ellenetek, ti önző rövidlátók! ellenetek úgy mint e haza legradicalabb fiaival ellen, a míg eddig többnyire romlatlan elemet, a nép alsóbb rétegeit feluszitandják a véredek! — Nem szükséges Gallicziára hivatkoznom, fájdalom! ez ördögi terv nyilvános példaira szegény hazánk keleti és déli részein már úgy is található.

Fojtsátok el a piszkos önérdék ámitó sugallatát, s karoljátok fel hű és melegen ügyünk szentségét, — mert veszünk nem részleges, hanem közös leendő! —

Vagy győzünk vagy bukunk mindnyájan.

Radical.

Ecseg (Nógrádból), dec. 18.

Szerkesztő!

Őn lapjában olvastam, hogy egy manganétáért három hizott katonát is adhatnánk; no, ha már ez igaz, akkor árva lelkemre mondom, csak tudnék megbékülni tétlenségre elkárhozott sorsommal, mert lássa adhatok egy tanácsot, mely felér legalább 600 fegyvertelen legénnyel.

Van itt Nógrádban egy mezőváros, Szirák a neve, benne Teleki-család kastélya, ennek folyósóján léczkorlát helyett fetreng 320 (mond háromszázhusz) haszonvehető, derék, török puska-cső, két 1 fontos fel nem szerelt ágyúval együtt, melyeknek egyike tökéletes jó, a másik csak az ágyú öntő gyárba megjárja.

Már most kérem önt, ezek mit vétettek, hogy itt minden becsületes magyar ember szemét szűrik? —

Őnök buzgóságára bízom igénytelen aviso-mat, tudassa ezt az illetőkkel; hisz egy két sor a kormányunktól, s Telekiek örömet átadandják a szorongatott hazának e hoverő fegyvereket.

Egy kis tájékozásul, ha valahogy el találna csodálkozni, hogy a t. ns. stb. Nógrád vármegye e tekintetben sehogy se intézkedett, csak annyit mondok, hogy a maga eredeti valóságában még mindig kapható nógrádi táblabíróserreg, melytől jobban tartok, mint Windischgrätz-től, kit Görgei capacitálhat, holott említettem fajt maga az öreg ur isten sem, — oda látszott a hazafiak indítványozta elvet „ne bántsd a magyart“ csekély véleménye szerint módosítani „ne bántsd a fegyvert“ te szelid táblabíró „es könnt ja leicht losgehen!

Isten s kérelmem legyen önnel.

Miklósi E.

Losoncz, dec. 16.

Szerkesztő!

Fejtse meg őn a következő nem éppen matematikai, hanem politikai problémákat.

Hogy Magyarország független lehessen, kívánatlik, hogy minden honpolgár kész legyen, és elég bátor annak fegyverrel kivívására. Miért rendelte tehát a kormány azt, hogy a városok és helységek nemzetőrei augusztus havában Bácskába berendelendők, maguk helyett másokat, drága pénzen fogadhassanak?

Itt a harczok jó sikerét csak úgy várhatni, ha minden helységben egynéhány a katonai gyakorlatokhoz értő, és a harczban tapasztalt egyén létszen, miért engedte meg a kormány, és ugyan a törvényjavaslat ellenére, hogy a kiállítandó katonaujczok maguk helyébe idegeneket drága pénzen megfogadhassanak?

Tudva lévén, hogy legtöbb műveletlen ember, ki még soha harczban nem volt, a katonaságtól kimondhatatlanul irtózik, lehet é csodálni, hogy p. o. Nógrádban 80, 120, egész 160 pftot sok családátya inkább fizetett a fogadott önkéntesnek, hogysen rimánkodó fiát, vagy öcscsét elmenni engedte volna: miért károsítja a kormány annyi áldozatokat tett családokat az által, hogy az augusztusi drága pénzen fogadott önkénteseket szabadon haza bocsátja?

Czélyszerű é a kormány eljárása, mikor a nagy pénzen fogadott önkénteseket, kik mégis már a katonai gyakorlatokba betanulvák, harczra is alkalmasabbak, haza bocsátja; ellenben a tudatlan nemzetőröket igénybe veszi? il faut l'un et le autre faire.

Czélyszerű é a cultusministerium, az alapítványok letartóztatása által a katolikusokat schulmeisterolni akkor, mikor az egyetértés legszükségesebb? Nem volna é sokkal jobb a cultusministeriumot, mely reánk protestánsokra semmi egyenes s eldöntő befolyással nem bírhat soha, és egyedül a katolikus rokonainkra nyomasztó, mint fölöslegest megszüntetni.

Őszintei.

Halljuk! halljuk!

Losoncz város közgyűlésének 1848. évi december havában hozott végzése: Victor Antal losoncz-tugári lakos s i raelita kérelme, miszerint neki e városban lakhatás engedessék meg, az alábbirt okok miatt nem teljesíthető:

1-ső ok, mert a város, vármegyei végzés ellenére, néhány év előtt iszonyu költséggel kivitte, hogy zsidó ne lakják itt, tehát annyi költség hasztalanba csak nem lehet.

2-ik, Házbert felveri, rongyos, és nem fiét.

3-ik, A törvény még ki nem mondta, hogy két mérföldnyire lakhatik zsidó a bányaváros-tól, és azon országot, melynek egy felén Losoncz, más felén Tugár, zsidó város, fekszik, nincs egy mérföldnyi széles, hogy így Tugár 8 mérföldnyire legyen Beszterczétől, — de mivel éppen ezt nehéz volt kivinni, tehát a törvényt, míg más lesz, tisztelik.

4-ik, Elvileg pártolják az ügyet, de minden zsidót személyesen gyűlölnék.

5-ik, A főbíró kijelentette, hogy ő jót nem áll a nép dühéről, ha a közgyűlés beereszti a zsidót. —

6-ik, Csuffá lennének, és kiirnána a benünket az ujságba, hogy mennyit küzdöttünk, és most beeresztjük.

7-ik, Városi feügyvéd előterjeszté, hogy Benthamot ő is olvassa (különös) és tegnap azon cikket szemlélte, melyben meg vagyon írva, hogy ezuttal a zsidót be nem lehet eresztetni.

Egyuttal a városi főbíró életnagyságában ajánlódik a közönségnek, mint ki veres republicanus

elveit úgy fejtő meg, hogy az abban állana, ha az ember minden nap más elven van, és mégis ki meri mondani. — Lőrincz, a te fejed a nagy tiszteletű váci káptalan.

Hogy ezek akképen történtek, ekképen írta
B. Dániel, centralista.

Körmend dec. 18.

Szerkesztő!

Nagyszerű bűjtőt tartottam.

Negyven egész nap nem ettem egyebet vaczornál, mely pedig, — kivált megyénkben, igen nehéz emésztetű gyümölcs, s azért éppen ne csodálkozzék ön, hogy még betűim is pópistaul néznek ki.

Ha szerencsés lehettem volna csak egyszer is adminisztrátori, vagy csak alispáni asztalnál is kécsmet megtörülni; azt gondolhatná ön, hogy táblabíró vagyok, vagy akarom mondani, voltam; — minthogy azonban illy kegyben sohasem részesültem, csak amugy kicsoda magának hívnak. —

Láthatja tehát ön, hogy táblabíró nem vagyok. —

Ebből azonban ne következtesse ön, hogy önmek mindig hü embere voltam.

Ha ön a tavasszal felénk talál jönni, csak a la Jellacsacsi futással menekülhetett volna meg az agyonveréstől; mert nemcsak én, s a táblabírák egész serege, de még a marqueur is ellensége volt önnek, hogy azokkal a nagy excellenciás urakkal olly kiméletlenül bánt ön.

No ne ijedjen ön úgy meg! Hiszen most már tudjuk, hogy önnek mindenben igaza volt, csak mi voltunk tökfűlkók, hogy ezt be nem láttuk. Most már bátran utazhatna ön passus nélkül is. Városunkban nem szállítanák meg önt, mert az utazókra legkissebb ügyelet sincs, falukon meg, hol éjjel nappal örködnek, egy darabka Márczius tizenötödike, minden bajtól megmentené önt.

Ugy-e nagy változás ez tavasz óta?

Ne csodálja tehát ön, hogy penitencia tar-
tásból negyven napig vaczkoron tengődtem, s csak ma mertem egy pár korty kertallait azon jó reményben felhörpenti, hogy azt, mi ön ellen vétettem, negyven napi bűjtel némileg leróttam.

Egy táblabíró, kinek három pár sarujába, és négy bőrozott karimája kalapjába került alig két évig tarthatott táblabírósága, kivéve, mindenkinek hódolatáról biztosíthatom önt.

Ha ön történetül vidékünkre találna jönni, ha másért nem, a nálunk bőségben levő mákvirágokat gyűjteni, ajánlom a vendégszeretben kitűnő vasvári szerzet meglátogatását. Hogy azonban a kellemetlenségektől menekülhessen ön; jó

lesz, ha nemzetőri ruháját — nehogy önkintes nemzetörnek gondolják önt — mással, habár csak szoknyával is cseréli föl. — Péter Gundis a l v u s nak különös ellenszenve van a katonához. —

Ápropo! ha vidékünkre Lázár bácsi huszárokat találna küldeni, igen jó helyök lenne ezen tágas zárdában. A mostani quadrifolium ellakhatnék földszint egy kis szobácskában is.

Nem ártana talán a honvédelmi bizottmány-
nak megszűni, hogy a megyei panduroknak szép számú szuronyos fegyverei vannak. Nem lenne-e jobb ezeket honvédeknek adni? a rabok mellett s némelly táblabíró világbelieknekéki presentációkra vadászpuskák is megtennék a szolgálatot.

Ujsággal nem szolgálhatok, mert hogy mi körmendi nemzetörök sohasem egzeczirozunk, az előt félévvel is óság volt.

Úgy áldjon meg isten, mint megérdemeljük!
19 $\frac{1}{8}$ =27.

E lapok valamelyik számában hibás tudósítás nyomán írtuk, hogy M. Vásárhelyt a fehér zászlót Gedeon elébe gróf Lázár Móricz vitte. Utóbb értesültünk, hogy nem az érintett gróf, hanem egy csakugyan Lázár, de se Móricz, se gróf, vitte azt, fedetlen fővel. Mit ezennel nyilvánítunk pótlólag s kiigazítólag.

H I R D E T É S E K.

Egy a gymnasiumot végzett ifju,

ki több nyelvekben jártas és jókézírattal bír, mint irnok valamely ujsághoz kívánkozik. — Bővebb tudósítást e lap kiadóhivatalában szereshetni.

(2—3)

Emich Gusztáv

nemzeti könyvkereskedésében, Pesten,
k a p h a t ó:

Általános baromorvoslási könyv,

vagyis alapos és népszerű oktatás, mely a tenyészőt, a házi állatok betegségeinek könnyű megismerésére, s a legegyszerűbb és legolcsóbb módoni orvoslására tanítja.

Dr. Wagenfeld

porosz kir. kerületi baromorvos után fordítá

M i h a l k a A n t a l.

81 ábrával, 9 aczéla metszett táblán. Borítékba fűzve 2 ft. 30 kr. pp.

Magyar kö- zépp. vasut

Naponkinti indulások 1848-dik november
1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnak, esivekedjenek leg-
alább egy negyed órával az elindulás előtt a pá-
lyaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 7 óra.
személyvonat délut. 1 óra.

" " Személyvonat reggeli 7 óra
15 perczkor.

" " Személyvonat délután 1 óra
15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 óra 30 percz

" " délután 3 "

Váczról Pest felé reggel 9 "

A magyar középponti vasut
igazgatósága által.

Nemzeti Színház.

Pest, szombaton, december 23-kán 1848.

A debellacsiak fölsegélésére.

Nyolczadszor:

M Á R T H A,

vagy: A RICHMONDI VÁSÁR.

Vig opera 4 felv. Irta Friedrich, zenéjét Flotow.

Személyek:

Kady Hanriet Durham, a királyné udvar- hölgye	—	—	Hollósi Korn.
Nancy, meghittje	—	—	Szabó Emília.
Lord Tristan Mikleford, rokona	—	—	Benza.
Lionel	—	—	Farkas Károly.
Plunkett, gazdag haszonbérő	—	—	Fáredi.
Richmond bíró	—	—	Köszeghi.
Tanácsirnok	—	—	Mikola.
Pitt Moll,) Smith Póli,) Witt Betti,)	—	—	Habernainé. Éder Luiza. Boldogné.
Dobos	—	—	Sepronyi.
Apród	—	—	Bötvös B.

Szolgák: Noder, Kovács, Bratka.
Árusok. Haszonbérők. Pórók és leányok. Szolgák. Va-
dászok. Apródok. Nép.

Történik részint a lady kastélyában, részint Richmond
városában és környékén. Idő: Anna királyné uralkodása.

Holnap a színház zárva lesz.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ara 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomatja és kiadja Lukács László Országut, Kunewalder-ház.